

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Науково-навчальний інститут бізнесу та сучасних технологій

Кафедра управління персоналом, економіки праці та економічної теорії

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«ЛІДЕРСТВО І КЕРІВНИЦТВО»
на 2021-2022 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс
Освітня програма/спеціалізація	«Публічне адміністрування»
Спеціальність	281 «Публічне управління та адміністрування»
Галузь знань	28 «Публічне управління та адміністрування»
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Нестуля Олексій Олексійович
Д. і. Н.
професор

Контактний телефон	+3800503054021
Електронна адреса	anestulya@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	http://www.upep.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1852

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Забезпечити здатність студентів, майбутніх магістрів, реалізовувати цілі, завдання, функції та технології лідерства і керівництва в управлінні. Ретроспективний аналіз ряду наукових концепцій і теорій на ґрунті методологічного бачення механізмів виникнення відносин лідерства і керівництва у процесі взаємодії з послідовниками, що дозволить підвищити ефективність сучасної управлінської парадигми на різних рівнях публічного управління та адміністрування.
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин
Форми та методи навчання	Проблемні лекції, мульти- лекції, практичні заняття, тренінги, майстер класи, бізнес форуми, круглі столи, конференції, самостійна робота поза розкладом.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять, участь у дискусіях, самоаналіз, самопрезентація, індивідуальні та творчі завдання, презентації, індивідуальна активність, робота в команді, підготовка кейсів, дебати. Підсумковий контроль: публічний захист Mind map «Наукові концепції лідерства»
Базові знання	Знання з практичної психології в публічному управлінні, основ менеджменту, загальні та фахові знання отримані на бакалаврському рівні вищої освіти.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень (РН 01); уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи (РН 07); уміти здійснювати ефективну комунікацію,	здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 01); здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 02); здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології (ЗК 05);

<p>аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм (PH 08);</p> <p>представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та презентувати для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності (PH 10);</p> <p>розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень (PH 11).</p>	<p>здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти (СК01);</p> <p>здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними (СК05).</p>
--	---

a

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Лідерство в управлінській парадигмі: наукові концепції від найдавніших часів до середини XX ст.		
Тема 1. Лідерство в управлінні персоналом.	Відвідування заняття, участь в обговоренні, індивідуальна активність. Виступ з самопрезентацією.	Прочитати книгу Кармін Галло «Презентація. Уроки убеждения от лидера Apple Стива Джобса». Провести Swot самоаналіз та підготувати самопрезентацію.
Тема 2. Лідерство в контексті суспільно-політичного та релігійного розвитку стародавніх Єгипту, Месопотамії, Ассирії та Ірану.	Відвідування заняття, участь у дискусії, робота в команді. В команді підготувати рольову гру «Погляд лідерів із глибини віків».	Прочитати 1 та 2 розділи книги Нестулі О.О. Основи лідерства. Наукові концепції (від найдавніших часів до середини XX ст.).
Тема 3. Лідерство в контексті управлінської традиції стародавніх Індії та Китаю.	Відвідування заняття, участь в обговоренні, індивідуальна активність. Виступ з презентацією на тему: «Вплив лідерства на сучасний феномен Китаю».	Прочитати 3 та 4 розділи книги Нестулі О.О. Основи лідерства. Наукові концепції (від найдавніших часів до середини XX ст.). Зробити ретроспективу сучасного економічного феномену Китаю та підготувати презентацію на тему: «Вплив лідерства на сучасний феномен Китаю».
Тема 4. Лідерство в суспільній філософській думці античності.	Відвідування заняття, участь у дебатах на тему «Арістотель проти Платона»	Прочитати 5 розділ книги Нестулі О.О. Основи лідерства. Наукові концепції (від найдавніших часів до середини XX ст.). Підготуватися до участі у дебатах на тему: «Арістотель проти Платона»
Тема 5. Лідерство в гуманістичній традиції епохи Відродження. Героїчна теорія лідерства (середина XIX ст.).	Відвідування заняття, участь в обговоренні. Командна робота: визначити переваги та недоліки макіавеллізму. Виступ з презентацією на тему «Різниця лідера та героя»	Прочитати 6 та 7 розділи книги Нестулі О.О. Основи лідерства. Наукові концепції (від найдавніших часів до середини XX ст.). Прочитати книгу Нікколо Мак'явелі «Володар» Переглянути відео тренінг Р Гандапаса «Харизма лідера». Підготувати презентацію на тему: «Різниця лідера та героя»
Тема 6. Погляди соціологів другої половини XIX – перших десятиліть XX ст. на лідерство.	Відвідування заняття, участь в обговоренні. Доповідь результатів соціологічного опитування «Яким повинен бути сучасний лідер?»	Прочитати 8 розділ книги Нестулі О.О. Основи лідерства. Наукові концепції (від найдавніших часів до середини XX ст.). Ознайомитися з соціологічними поглядами М.Вебера. Скласти анкету та провести опитування не менше 100 осіб (в університеті, Вашому населеному пункті, гуртожитку) на тему: «Яким повинен бути сучасний лідер?»
Модуль 2. Лідерство і керівництво в управлінській парадигмі: наукові концепції середини XX – початку XXI ст.		
Тема 7. Теорія рис. Поведінкові та ситуативні теорії лідерства.	Відвідування заняття, участь в обговоренні. Командна робота: порівняти риси четвертого та п'ятого президентів України та визначити їх вплив на поведінку.	Прочитати 1-3 розділи книги Нестулі О.О. Основи лідерства. Наукові концепції (середина XX ст. – початок XXI ст.)
Тема 8. Теорії функціонального та ціннісного лідерства	Відвідування заняття, участь у дискусії, робота в команді. Робота в команді: презентувати цінності сформованих команд.	Прочитати 4 та 5 розділи книги Нестулі О.О. Основи лідерства. Наукові концепції (середина XX ст. – початок XXI ст.)

		Прочитати книгу Стівена Кові «Лідерство, основанное на принципах».
Тема 9. Теорії Лідерства – служіння. Емоційне лідерство.	Відвідування заняття, участь в обговоренні Індивідуальне завдання: скласти особисту модель лідерства.	Прочитати 6 та 7 розділи книги Нестулі О.О. Основи лідерства. Наукові концепції (середина XX ст. – початок XXI ст.) Прочитати книгу Мацусита, Коносукэ «Принципи успіху».
Тема 10. Харизматичне лідерство. Теорії трансакційного та трансформаційного лідерства.	Відвідування заняття, участь у дискусії. Виступ з презентацією «Харизма лідера» (на прикладі обраної особистості лідера).	Прочитати 8 та 9 розділи книги Нестулі О.О. Основи лідерства. Наукові концепції (середина XX ст. – початок XXI ст.) Прочитати книгу Енкельманн Николаускас Б. «Харизма. Личностные качества как средство достижения успеха в профессиональной и личной жизни». Підготувати презентацію «Харизма лідера» (на прикладі обраної особистості лідера).

Інформаційні джерела

1. Беляцкий Н. П. Основы лидерства : учебник / Н. П. Беляцкий. – Минск : БГЭУ, 2006. – 268 с.
2. Бендас Т. В. Психология лидерства : учеб. пособие / Бендас Т. В. – Санкт-Петербург : Питер, 2009. – 448 с.
3. Дайл Д. М. Трансформационное лидерство / Дайл Д. М., Канджеми Дж. П., Ковальски К. Дж. // Психология современного лидерства: американские исследования. – Москва : Когито-Центр, 2007. – С. 23–37.
4. Дафт Р. Л. Уроки лидерства / Р. Л. Дафт при участии П. Лейн ; пер. с англ. А. В. Козлова ; под ред. проф. И. В. Андреевой. – Москва : Эксмо, 2006. – 480 с. – (Бизнес-бестселлер).
5. Нестуля О. О. Лідерство в управлінні персоналом / Нестуля О. О., Нестуля, С. І. // Управління персоналом в ХХІ столітті : кадрова політика, мотивація, оплата праці. – Полтава : Полтавський літератор, 2010. – 480 с.
6. Нестуля О.О. Основи лідерства. Наукові концепції (від найдавніших часів до середини ХХ ст.): навч.посіб / О.О. Нестуля, С.І. Нестуля. – Полтава: ПУЕТ, 2016. – 227 с.
7. Нестуля О.О. Основи лідерства. Наукові концепції (середина ХХ ст. – початок ХХІ ст.): навч.посіб / О.О. Нестуля, С.І. Нестуля. – Полтава: ПУЕТ, 2016. – 375 с.
8. Нестуля О.О. Основи лідерства. Тренінг лідерських якостей та практичних навичок менеджера: навч.посіб. / О.О. Нестуля, С.І. Нестуля, В.В. Карманенко. – К. - : Знання, 2013. – 287 с.
9. Нестуля О.О. Основи лідерства. Тренінг лідерських якостей та практичних навичок менеджера. Уроки видатних підприємців: навч.посіб. / О.О. Нестуля, С.І. Нестуля, В.В. Карманенко. – К. - : Знання, 2013. – 358 с.
10. Трейси, Брайан 12 принципів лідерського превосходства / Брайан Трейси, Питер Чи. – Минск : Попурри, 2014. – 272 с.
11. Черваньова З. Харизматическое лидерство как социально-психологический феномен / З. Черваньова // Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія. – 2017. – № 1. – С. 76–86.
12. Шеклтон В. Психология лидерства в бизнесе / Шеклтон В. ; пер. с англ. Комарова С. – Санкт-Петербург : Питер, 2008. – 222 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Лідерство і керівництво: Дистанційний курс з дисципліни для студентів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/mod/page/view.php?id=121584>

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку 25 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: всі види діяльності передбачають обов'язкове посилання на джерело, або автора.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом, виключенням є індивідуальний графік офіційно затверджений керівником інституту. Пропуск занять можливий за об'єктивних причин (хвороба, працевлаштування, стажування) .
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publiczna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-6): відвідування занять, участь у дискусіях, самоаналіз, самопрезентація, індивідуальні та творчі завдання, презентації, індивідуальна активність, робота в команді, підготовка кейсів, дебати.	45
Модуль 2 (теми 7-10): відвідування занять, участь у дискусіях, самоаналіз, самопрезентація, індивідуальні та творчі завдання, презентації, індивідуальна активність, робота в команді, підготовка кейсів, дебати	45
Всього	100

**Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення
навчальної дисципліни**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни